

EAPC - Gestió i control de subvencions i ajuts

El recurs extraordinari de revisió: l'error del sol·licitant d'una subvenció

14-09-2023

El recurs extraordinari de revisió, la regulació substantiva del qual es troba en els articles 125 i 126 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), té caràcter extraordinari i només és procedent per causes taxades, les quals són definides en l'apartat 1 de l'article 125.

Aquest recurs ens el podem trobar davant la denegació d'una subvenció o davant l'atorgament d'aquesta, si l'import no satisfà les expectatives del beneficiari, ara bé, cal delimitar bé els supòsits d'aquest recurs excepcional.

Es tracta d'un recurs que, cenyit a causes taxades i referit a actes que han guanyat fermesa administrativa, ha de ser objecte d'una interpretació estricta, i s'ha de rebutjar tot propòsit dirigit a concebre'l com un recurs ordinari sense limitació *de cognitio* o coneixement de l'assumpte. Així es pot afirmar que el recurs administratiu de revisió, segons la doctrina del Consell d'Estat (dictàmens 3209/2000, de 19 d'octubre de 2000, i 909/2001, de 10 de maig de 2001) i la jurisprudència del Tribunal Suprem, ha estat considerat de la manera següent:

- Com un recurs administratiu de naturalesa extraordinària, que pressuposa la fermesa administrativa de l'acte que s'impugna per aquest mitjà.
- Que només és aplicable pels motius taxats que indica l'article 125.1.

Doncs bé, el motiu que pot generar més controvèrsia és la causa de la lletra *a* de l'article 125.1 de la LPAC: "a) Que al dictarlos se hubiera incurrido en error de hecho, que resulte de los propios documentos incorporados al expediente."

Per poder afrontar la resolució d'aquest recurs, cal definir adequadament el terme "error", atès que, com veurem, s'ha de tractar d'un error de fet i per tant no de dret i, a més, patit per l'Administració i no pas pel sol·licitant de la subvenció.

La Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat de Catalunya interpreta, en el Dictamen 235/2022, de 30 de juny, partint de la doctrina precedent (dictàmens 160/2021, 146/2019 i 33/2019, entre d'altres), que els requisits necessaris per apreciar la causa de revisió de l'article 125.1.a de la LPAC, són els següents:

- 1. Que l'acte la revisió del qual se sol·licita sigui ferm en via administrativa.
- 2. Que hi hagi un error de fet (Dictamen del Consell d'Estat 438/1998, de 16 d'abril, i sentències del Tribunal Suprem, Sala Contenciosa Administrativa, de 16 de gener de 1995, Secció 1, recurs núm. 9003/1990, i de 28 de maig de 2001, Secció 6, recurs núm. 1157/1997).
- 3. Que l'error l'ha d'haver patit l'Administració i no l'interessat (Dictamen del Consell d'Estat 123/1998, de 19 de febrer).
- 4. Que l'error resulti dels mateixos documents incorporats a l'expedient (o que constin en els arxius de l'Administració, segons el Dictamen del Consell d'Estat 795/1991).

Com assenyala la Sentència del Tribunal Suprem de 26 de gener de 2016 (recurs 240/2014), “para que pueda prosperar el recurso extraordinario de revisión con fundamento en este motivo, será preciso, en primer lugar, que exista un error de hecho, como realidad independiente de los criterios interpretativos de las normas jurídicas aplicables, y en segundo lugar, que dicho error resulte de la simple confrontación del acto impugnado con los documentos incorporados al expediente administrativo, sin necesidad de acudir a elementos ajenos al expediente para apreciar el error”.

Tanmateix, la Sentència de 7 de març de 2018 del Tribunal Superior de Justicia de Madrid (recurs 564/2017), diu que “hay error de hecho en una resolución administrativa cuando el órgano administrativo que la dictó apoya su decisión en hechos inexistentes o no pondera otros que son reales y relevantes para lo que había de resolverse; y esta clase de error constituye la circunstancia 1º del artículo entonces vigente de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común (hoy artículo 125 1º) de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas cuando la inexactitud o la omisión, determinante del desacierto en la apreciación fáctica, resulta de las propias actuaciones obrantes en el expediente administrativo donde fue dictada la resolución cuya revisión se pretende y existe error de derecho cuando no hay controversia sobre los hechos materiales que tuvo en consideración el órgano administrativo y, sin discutirse esa realidad fáctica o material, la polémica que pretende suscitarse está referida a la calificación formal que en un plano normativo haya sido dada a los hechos o a las consecuencias jurídicas que se hayan hecho derivar de esos mismos hechos”.

L'error de fet ha de ser evident, indiscutible i manifest, a més de resultar dels documents incorporats a l'expedient (Dictamen del Consell d'Estat 399/2012, de 26 d'abril).

La doctrina considera que l'error pot ser dels documents incorporats a l'expedient administratiu de l'òrgan que instrueix, però també dels documents que consten als arxius i registres de l'Administració, tal com resol el Dictamen del Consell Consultiu de Castella i Lleó. En aquest dictamen s'analitza una sol·licitud de subvenció a la qual no es va donar trasllat al servei territorial corresponent i això va provocar que no s'atorgués, si bé havia entrat al Punt d'Informació i Atenció al Ciutadà de la Junta de Castella i Lleó. Aquest dictamen es manifesta en els termes següents: “De esta forma, los datos que constaban en la solicitud de la subvención presentada por el interesado ya estaban incorporados al expediente, considerando como tales a estos efectos los contenidos en archivos y registros de la Administración (en este sentido, dictámenes del Consejo de Estado 795/1991, de 4 de julio o 452/2018, de 18 de octubre, de la Comisión Jurídica Asesora de la Comunidad de Madrid o del Consejo Consultivo de Castilla y

León 214/2020, de 30 de julio). Y esos archivos evidenciaban el error de hecho de la resolución recurrida, al dictarse esta sin dar curso ni pronunciarse sobre la solicitud formulada por el interesado.”

Per acabar, si del que es tracta és d'un error del sol·licitant però apreciable per l'Administració, cal aplicar la rectificació d'errades de l'article 109 de la LPAC. En aquests termes es pronuncia, per exemple, el Dictamen 401/2019 de la Comissió Jurídica Assessora de la Comunitat de Madrid, que analitza un supòsit en què l'interessat sol·licita un import incorrecte en un document –que és el que té en compte l'Administració per resoldre–, però correcte en el document annex, on preceptivament calia fixar l'import segons les bases. Aquest dictamen diu que “No obstante, debe advertirse que el error pudo haber sido apreciado por la Administración, al amparo del artículo 105 de la LRJPAC, toda vez que los citados Anexos IV, de los que resulta la verdadera cuantía de la actividad subvencionable, figuraban en poder de la Administración con carácter previo a la adopción de la Orden 11166/2013 de 16 de diciembre, pues fueron aportados por la entidad reclamante en las fechas comprendidas entre el 6 de marzo y 4 de julio de 2013. La actuación de la Administración al amparo del mencionado artículo 105 de la LRJ-PAC habría evitado que la recurrente se viera obligada a acudir a esta vía extraordinaria, como su propio nombre indica, que es el recurso extraordinario de revisión”.

Joan Manel Ferrera Izquierdo

Vicesecretari de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú